

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาปศุสัตว์

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ(องค์การมหาชน)
ร่วมกับ สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาปศุสัตว์

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

-

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

N/A

4. ข้อมูลเบื้องต้น

N/A

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

-

6. ครั้งที่

N/A

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาปศุสัตว์

อาชีพผู้เลี้ยงโคนม ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

N/A

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ

เนื้อหา

C60101

วางแผนทรัพยากรภายในฟาร์มโคนม

C60102

วางแผนการผลิตของฟาร์มโคนม

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาปศุสัตว์ อาชีพผู้เลี้ยงโคนม ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

เป็นบุคคลที่มีทักษะในการวางแผนการดำเนินงานและการจัดการภายในฟาร์มโคนม วางแผนทรัพยากรภายในฟาร์มโคนม

กำหนดแนวทางจัดการของเสียและควบคุมมลพิษภายในฟาร์มโคนม วางแผนการจัดการกำลังคนของฟาร์มโคนม และวางแผนการผลิตของฟาร์มโคนม

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่เข้ารับการประเมินต้องมีคุณสมบัติข้อใดข้อหนึ่ง ดังต่อไปนี้

1. วุฒิมัธยมศึกษาชั้นต้นปริญญตรี ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สัตวศาสตร์ และสัตวบาล* และมีประสบการณ์การทำงานในฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม

สัตวศาสตร์ และสัตวบาล ไม่น้อยกว่า 1 ปี อย่างต่อเนื่อง**

2. วุฒิมัธยมศึกษาชั้นต้นปริญญตรี ในสาขาอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม สัตวศาสตร์ และสัตวบาล และมีประสบการณ์การทำงานในฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม

สัตวศาสตร์ และสัตวบาล ไม่น้อยกว่า 2 ปี อย่างต่อเนื่อง**

3. มีประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่สัตวบาลไม่ต่ำกว่า 5 ปี หรือสัตวบาลอาวุโสอย่างน้อย 6 เดือนหรือมีประสบการณ์ในด้านการเลี้ยงโคนม ไม่น้อยกว่า 5 ปี พร้อมมีใบรับรองการทำงานจากสถานประกอบการ

4. ผ่านการประเมินสมรรถนะบุคคลสาขาวิชาชีพการเกษตรกรรม สาขาปศุสัตว์ อาชีพผู้เลี้ยงโคนม ระดับ 5

หมายเหตุ:- *ปริญญาตรี ในสาขาที่เกี่ยวข้องกับกับเกษตรกรรม สัตวศาสตร์ และสัตวบาล หมายถึง สาขาวิชาดังต่อไปนี้ เกษตรศาสตร์ สัตวศาสตร์ สัตวบาล เทคโนโลยีการผลิตสัตว์

- **ประสบการณ์ทำงานต่อเนื่องหมายถึงการทำงานเป็นระยะเวลาติดต่อกัน (ยกเว้นกรณีการ เปลี่ยนงาน ต้องไม่ขาดช่วงเกิน 6 เดือน)

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

-

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มเลี้ยงโคนมหรือเกี่ยวข้องกับการผลิตโคนม

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒिवิชาชีพนี้)

C60101 วางแผนทรัพยากรภายในฟาร์มโคนม

C60102 วางแผนการผลิตของฟาร์มโคนม

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 31/10/2565

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
พัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของบุคลากรด้านเกษตรและปศุสัตว์ของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพและเป็นที่ยอมรับทั้งในและต่างประเทศ	C	ผลิตโคนมให้มีประสิทธิภาพ	C601	บริหารจัดการระบบการผลิตในฟาร์มโคนมให้เป็นไปตามเป้าหมาย

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 31/10/2565

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
C601	บริหารจัดการระบบการผลิตในฟาร์มโคนมให้เป็นไปตามเป้าหมาย	C60101	วางแผนทรัพยากรภายในฟาร์มโคนม	C6010101	วางแผนการจัดหาอาหารและน้ำสำหรับโคนมให้เพียงพอ
				C6010102	กำหนดแนวทางจัดการของเสียและควบคุมมลพิษภายในฟาร์มโคนม
				C6010103	วางแผนการจัดการดูแลโรงเรือน อุปกรณ์ และเครื่องมือในฟาร์มโคนม
				C6010104	วางแผนการจัดการกำลังคนของฟาร์มโคนม
		C60102	วางแผนการผลิตของฟาร์มโคนม	C6010201	วางแผนกำหนดปริมาณโครีดนมให้สอดคล้องกับการผลิตน้ำนม
				C6010202	วางแผนกำหนดจำนวนโคนมในฟาร์ม
				C6010203	วางแผนการปรับปรุงพันธุ์โคนมในฟาร์ม
				C6010204	วางแผนการขนส่งและจัดเก็บน้ำนมดิบ

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ C60101
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ วางแผนทรัพยากรภายในฟาร์มโคนม
3. ทบทวนครั้งที่ N/A
4. สร้างใหม่ ☒ ปรับปรุง ☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- 6121 เกษตรกรเลี้ยงพ่พันธุ์-แม่พันธุ์สุกร โค กระบือ ม้า แพะ แกะ
- 6121 เกษตรกรเลี้ยงวัว
- 6121 คนงานฝีมือในการเลี้ยงปศุสัตว์
- 6121 คนเลี้ยงวัว/ควาย
- 6121 เกษตรกรผลิตนมโคดิบ
- 6121 เจ้าของฟาร์มเลี้ยงโคเนื้อ/โคนม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะและความรู้ในการวางแผนทรัพยากรภายในฟาร์มโคนม วางแผนการจัดหาอาหารและน้ำให้เพียงพอ วางแผนเกี่ยวกับกำลังคนภายในฟาร์มโคนม กำหนดแนวทางจัดการของเสียและควบคุมมลพิษภายในฟาร์ม วางแผนการจัดการดูแลโรงเรือน อุปกรณ์ และเครื่องมือภายในฟาร์มโคนม

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ปศุสัตว์

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- พระราชบัญญัติ วิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. 2565
- มาตรฐานฟาร์มโคนม กรมปศุสัตว์
- พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
- พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
- ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรค และการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2561
- พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C6010101 วางแผนการจัดหาอาหารและน้ำสำหรับโคนมให้เพียงพอ	วางแผนจัดการอาหารและน้ำสำหรับโคนม คำนวณหาปริมาณอาหารแต่ละชนิดที่ต้องใช้ในฟาร์มโคนม วิเคราะห์ความคุ้มทุนระหว่างผลผลิตและต้นทุนอาหารได้ คำนวณต้นทุนอาหารโคนม วางแผนการใช้ทรัพยากรอาหารและน้ำในฟาร์มโคนม วางแผนการสำรองอาหารและน้ำสำหรับโคนม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C6010102 กำหนดแนวทางจัดการของเสียและควบคุมมลพิษภายในฟาร์มโคนม	กำหนดแนวทางการกำจัดของเสียภายในฟาร์มโคนมและนำมาใช้ประโยชน์ กำหนดแนวทางบำบัดของเสียก่อนปล่อยสู่ภายนอก กำหนดแนวทางการควบคุมมลพิษที่เกิดขึ้นในฟาร์มโคนม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C6010103 วางแผนการจัดการดูแลโรงเรือน อุปกรณ์ และเครื่องมือในฟาร์มโคนม	วางแผนการปรับปรุง การจัดการโรงเรือนเลี้ยงโคนม การซ่อมบำรุงอุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ จัดหาสารเคมี เชื้อเพลิง และเวชภัณฑ์ที่ต้องใช้ในฟาร์มโคนม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C6010104 วางแผนการจัดการกำลังคนของฟาร์มโคนม	กำหนดโครงสร้างและภาระงานของพนักงานในฟาร์มโคนม วางแผนการพัฒนาความสามารถของบุคลากรในฟาร์มโคนม กำหนดแผนการดูแลสุขภาพและความสุขอนามัยของพนักงานในฟาร์มโคนม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

- พื้นฐานความรู้ทางด้านสัตวบาล ชีววิทยา กายวิภาค พันธุกรรม การจัดการเลี้ยงโคนม ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์มโคนมตามข้อกำหนดความรู้ด้านกฎระเบียบข้อบังคับโดยกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินกิจการฟาร์มโคนม
- ทักษะความเป็นผู้นำ การบริหารจัดการคน การตัดสินใจ วิเคราะห์แก้ไขปัญหา วางแผนงานกลยุทธ์ รู้กลไกการตลาด บริหารต้นทุนให้เป็นไปตามเป้าหมาย
- ระบบการดำเนินงานตามความปลอดภัยทางชีวภาพ
- ความรู้การบัญชีเบื้องต้น
- การสรรหา คัดสรรและพัฒนาบุคลากรตามโครงสร้างที่วางแผนไว้
- ทักษะการเจรจาต่อรอง
- ความรู้และทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
 - ทักษะในการวางแผนทรัพยากรในฟาร์ม
 - ทักษะการมอบหมายงาน
 - ทักษะการวางแผนการจัดการภายในฟาร์ม
 - ทักษะความเป็นผู้นำ
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
 - ความรู้เกี่ยวกับการวางแผนทรัพยากรในฟาร์ม
 - ความรู้เกี่ยวกับการกำหนดหน้าที่งานการวางโครงสร้างองค์กร
 - ความรู้เกี่ยวกับการดูแลโรงเรือน การวางโครงสร้างตามมาตรฐานฟาร์มโคนม
 - ความรู้เกี่ยวกับการจัดการของเสีย สุขาภิบาลและสิ่งแวดล้อม

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- วางแผนจัดการอาหารและน้ำสำหรับโคนม
- คำนวหาปริมาณอาหารและต้นทุนอาหารโคนม
- สามารถวางแผนการใช้ทรัพยากรอาหารและน้ำ
- กำหนดแนวทางการกำจัดของเสียและควบคุมมลพิษภายในฟาร์มโคนม
- กำหนดแผนการดูแลสุขภาพและควบคุมสุขอนามัยของพนักงาน
- แฟ้มสะสมผลงาน
- ผลคะแนนการสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- ความรู้เรื่องการจัดการอาหารและน้ำสำหรับโคนมและปริมาณอาหารแต่ละชนิดที่ต้องใช้ในฟาร์มโคนม

- ความรู้เรื่องการกำจัดของเสียและควบคุมมลพิษภายในฟาร์มโคนม

- ความรู้เกี่ยวกับกำหนดโครงสร้างและภาระงานของพนักงาน

- ผลคะแนนการสัมภาษณ์

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐานโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงานหลักฐานความรู้ ที่ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

(ง) วิธีการประเมิน

สอบสัมภาษณ์

แฟ้มสะสมผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

หากผู้เข้ารับการประเมินปฏิบัติตามเกณฑ์บางข้อไม่สมบูรณ์ ให้ผู้ทดสอบใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาผลการประเมิน และผู้ทดสอบต้องให้คำแนะนำในการพัฒนาการปฏิบัติงานในเกณฑ์ที่ไม่สมบูรณ์นั้น โดยชี้แจงรายละเอียดในหัวข้อนั้น ๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการประเมินมีความเข้าใจ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- ของเสียในฟาร์มโคนม หมายถึง มูล ปัสสาวะ น้ำเสีย และสิ่งปฏิกูลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นในฟาร์ม
- มลพิษที่เกิดจากฟาร์มโคนม หมายถึง ผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือภาวะที่เป็นพิษภัยอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนรอบฟาร์มโคนม เช่น มลพิษทางกลิ่น และมลพิษทางน้ำ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

สอบสัมภาษณ์

แฟ้มสะสมผลงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ

C60102
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ

วางแผนการผลิตของฟาร์มโคนม
3. ทบทวนครั้งที่

N/A
4. สร้างใหม่

☒

ปรับปรุง

☐

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

- 6121 เกษตรกรเลี้ยงพ่พันธุ์-แม่พันธุ์สุกร โค กระบือ ม้า แพะ แกะ
- 6121 เกษตรกรเลี้ยงวัว
- 6121 คนงานฝีมือในการเลี้ยงปศุสัตว์
- 6121 คนเลี้ยงวัว/ควาย
- 6121 เกษตรกรผลิตนมโคดิบ
- 6121 เจ้าของฟาร์มเลี้ยงโคนเนื้อ/โคนม

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ใช้ทักษะและความรู้ในการวางแผนการผลิตของฟาร์มโคนม กำหนดปริมาณโครีตนมให้สอดคล้องกับการผลิตน้ำนม กำหนดขนาดฝูงให้สอดคล้องกับแผนการผลิตของฟาร์ม วางแผนการปรับปรุงพันธุ์โคนมในฟาร์ม วางแผนการขนส่งหรือจัดเก็บน้ำนมดิบให้คงคุณภาพที่ดี

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ปศุสัตว์

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

N/A

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

- พระราชบัญญัติ วิชาชีพการสัตวบาล พ.ศ. 2565
- มาตรฐานฟาร์มโคนม กรมปศุสัตว์
- พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. 2557
- พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. 2558
- ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองฟาร์มที่มีระบบการป้องกันโรค และการเลี้ยงสัตว์ที่เหมาะสม พ.ศ. 2560
- พระราชบัญญัติสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2561
- พระราชบัญญัติควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์ พ.ศ. 2558

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C6010201 วางแผนกำหนดปริมาณโครีตนมให้สอดคล้องกับการผลิตน้ำนม	วางแผนจัดกลุ่มโครีตเพื่อให้น้ำนมตามแผนการผลิตของฟาร์ม กำหนดวิธีวิเคราะห์ปริมาณน้ำนมและวางแผนการผลิต วางแผนกำลังการผลิตน้ำนมของฟาร์มเพื่อให้ได้น้ำนมตามแผนการผลิตของฟาร์ม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C6010202 วางแผนกำหนดจำนวนโคนมในฟาร์ม	วางแผนและกำหนดเกณฑ์การคัดทิ้งโคนมของฟาร์ม วางแผนการจัดการลูกโคหย่านม วางแผนการกำหนดขนาดฝูงให้สอดคล้องกับแผนการผลิตของฟาร์ม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
C6010203 วางแผนการปรับปรุงพันธุ์โคนมในฟาร์ม	กำหนดลักษณะที่ดีของโคนม วางแผนการปรับปรุงพันธุ์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของโคนมในฟาร์ม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
C6010204 วางแผนการขนส่งและจัดเก็บน้ำนมดิบ	กำหนดลักษณะคุณภาพน้ำนมที่ดีของฟาร์ม วางแผนการขนส่งและจัดเก็บน้ำนมดิบให้คงคุณภาพที่ดี	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

- พื้นฐานความรู้ทางด้านสัตวบาล ชีววิทยา กายวิภาค พันธุกรรม การจัดการเลี้ยงโคนม ความรู้เกี่ยวกับมาตรฐานฟาร์มโคนมตามข้อกำหนดความรู้ด้านกฎระเบียบข้อบังคับโดยกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินกิจการฟาร์มโคนม
- ทักษะความเป็นผู้นำ การบริหารจัดการคน การตัดสินใจ วิเคราะห์แก้ไขปัญหา วางแผนงานกลยุทธ์ รู้กลไกการตลาด บริหารต้นทุนให้เป็นไปตามเป้าหมาย
- ระบบการดำเนินงานตามความปลอดภัยทางชีวภาพ
- ความรู้การบัญชีเบื้องต้น
- การสรรหา คัดสรรและพัฒนาบุคลากรตามโครงการที่วางแผนไว้
- ทักษะการเจรจาต่อรอง
- ความรู้และทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

- (ก) ความต้องการด้านทักษะ
 - ทักษะในการวางแผนจัดกลุ่มโคขุนรีดเพื่อให้ได้น้ำนมตามแผนการผลิตของฟาร์ม
 - ทักษะในการกำหนดวิธีวิเคราะห์ปริมาณน้ำนมและวางแผนการผลิต
 - ทักษะในการวางแผนการเพิ่ม ลด หรือคงกำลังการผลิตน้ำนมของฟาร์ม
- (ข) ความต้องการด้านความรู้
 - ความรู้เกี่ยวกับการวิเคราะห์ปริมาณน้ำนม
 - ความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงพันธุ์โคนม
 - ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพน้ำนม

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

- สามารถวางแผนจัดกลุ่มโคขึ้นรีดเพื่อให้ได้น้ำนม
- สามารถวางแผนกำลังการผลิตน้ำนมของฟาร์ม
- วางแผนและกำหนดเกณฑ์การคัดทิ้งโคนมในฟาร์ม
- วางแผนการจัดการลูกโคหย่านมและกำหนดขนาดฝูงให้สอดคล้องกับแผนการผลิตของฟาร์ม
- วางแผนการปรับปรุงพันธุ์เพื่อพัฒนาคุณลักษณะที่ดีของโคนมในฟาร์ม
- กำหนดลักษณะคุณภาพน้ำนมที่ดีของฟาร์ม
- แพ้ผสมผลงาน
- ผลคะแนนการสัมภาษณ์

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

- วิธีวิเคราะห์ปริมาณน้ำนม
- ความรู้เรื่องการจัดการลูกโคหย่านมและกำหนดขนาดฝูงให้สอดคล้องกับแผนการผลิตของฟาร์ม
- ความรู้เรื่องลักษณะที่ดีของโคนม
- ความรู้เรื่องลักษณะคุณภาพน้ำนมที่ดี
- ผลคะแนนการสัมภาษณ์

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐานโดยพิจารณาจากหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านการปฏิบัติงานหลักฐานความรู้ ที่ครอบคลุมเกณฑ์การปฏิบัติงาน ทักษะและความรู้ที่ต้องการของหน่วยสมรรถนะนี้

(ง) วิธีการประเมิน

สอบสัมภาษณ์

แพ้ผสมผลงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

หากผู้เข้ารับการประเมินปฏิบัติตามเกณฑ์บางข้อไม่สมบูรณ์ ให้ผู้ทดสอบใช้ดุลยพินิจในการพิจารณาผลการประเมิน และผู้ทดสอบต้องให้คำแนะนำในการพัฒนาการปฏิบัติงาน ในเกณฑ์ที่ไม่สมบูรณ์นั้น โดยชี้แจงรายละเอียดในหัวข้อนั้น ๆ เพื่อให้ผู้เข้ารับการประเมินมีความเข้าใจ

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

- วิธีวิเคราะห์ปริมาณน้ำนม หมายถึง กระบวนการหรือวิธีการวิเคราะห์ปริมาณน้ำนมหรือผลผลิตที่ผลิตได้ในฟาร์ม
- ลักษณะที่ดีของโคนม หมายถึง ลักษณะภายนอกของโคนมที่สามารถถ่ายทอดไปสู่ลูกหลานได้ ลักษณะรูปร่างกลับมีผลอย่างมากต่อสุขภาพ เช่น แม่โคที่มีเต้านมหย่อนยาน มีโอกาสเป็นโรคเต้านมอักเสบสูงกว่าโคที่มีเต้านมปกติ ดังนั้นการคัดเลือกโคนมที่ดีเป็นสิ่งสำคัญ โดยลักษณะของโคนมที่ดี พิจารณาจาก
 - 1) ความสูง (Stature) พิจารณาจากแนวหลัง (จุดที่ผ่านกระดูกสะโพก) ถึงพื้นดินขณะโคยืนตรง ควรมีความสูงประมาณ 140 เซนติเมตร
 - 2) ความแข็งแรง (Strength) วัดความกว้างและความลึกของช่วงอก เนื่องจากบริเวณอกเป็นที่ตั้งของอวัยวะสำคัญทั้งต่อสุขภาพและการให้น้ำนม ซึ่งได้แก่ ปอดและหัวใจ ที่ทำหน้าที่สูดโลหิตไปเลี้ยงส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย ดังนั้นแม่โคที่อกกว้างและลึกมากจึงเป็นแม่โคที่มีลักษณะดี
 - 3) ความลึกของลำตัว (Body depth) พิจารณาความยาวที่บริเวณกลางลำตัวจากหลังถึงท้อง ลักษณะนี้มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสามารถในการกินอาหารหยาบของโค แม่โคที่มีลำตัวลึก และซี่โครงกว้างมาก จึงเป็นแม่โคที่มีความสามารถในการกินอาหารหยาบได้ครั้งละมาก ๆ ดังนั้นลำตัวลึกจะดี
 - 4) ลักษณะความเป็นโคนม (Angularity) ใช้การพิจารณาหลายลักษณะประกอบกัน ได้แก่ ดูลักษณะความชัดเจนและความแบนของกระดูก ความกางของซี่โครง ลำคอเรียวยาว ผิวหนังเรียบ ขนเป็นมัน กล้ามเนื้อบาง มีลักษณะความเป็นเพศเมียชัดเจน ภาพโดยรวมเมื่อมองจากมุมมองด้านข้าง หรือมองจากมุมมองด้านบน จะมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยม แม่โคที่มีลักษณะเป็นโคนมที่ดี ควรจะมีลำตัวค่อนข้างเป็นสามเหลี่ยม กระดูกมีลักษณะแบน
 - 5) มุมสะโพก (Rump angle) แม่โคที่ดีควรมีมุมกระดูกสะโพกสูงกว่ากระดูกกันบก หากแม่โคมีมุมกระดูกสะโพกต่ำกว่ามุมกระดูกกันบก มีแนวโน้มที่จะเกิดการอักเสบในระบบสืบพันธุ์ และมีปัญหาการคลอดยาก เนื่องจากภายในอวัยวะสืบพันธุ์จะมีของเหลว หรือสิ่งสกปรกคั่งอยู่ภายใน ไม่สามารถไหลออกมาได้ ทำให้เกิดการหมักหมมและติดเชื้อเกิดการอักเสบได้ง่าย
 - 6) ความยาวของสะโพก (Rump length) แม่โคที่มีความยาวของสะโพกมากจะเป็นลักษณะที่ดี
 - 7) ความกว้างสะโพก (Rump width) แม่โคที่ดีควรมีความกว้างของสะโพกหรือความกว้างของกระดูกเชิงกรานมาก ลักษณะนี้มีความสัมพันธ์กับการคลอด พบว่าแม่โคที่มีเชิงกรานแคบกว่ามักจะคลอดยากเมื่อเทียบกับแม่โคอื่น ๆ ที่ให้ลูกขนาดเดียวกัน
 - 8) ลักษณะขาหลังมองด้านข้าง (Rear leg side view) พิจารณาความเอียงของขาหลังจากเส้นสมมุติที่ลากจากข้อเข่าถึงสันกับ

ลักษณะขาหลังมีความสำคัญต่อการเคลื่อนไหวและการรับน้ำหนักของโคขณะยืนและเดิน บอกให้ทราบถึงความยืดหยุ่นของขาและเท้า หากเป็นเส้นตั้งฉากกับพื้น เป็นลักษณะขาหลังที่ตรงมาก เป็นลักษณะที่ไม่ดี ทำให้รับน้ำหนักมากเกินไป ขาหลังที่ทำมุมพอดีไม่ตั้งตรงมากหรือลาดมากจึงเป็นลักษณะที่ดี ส่วนขาที่โค้งมาก ก็ไม่ดีเป็นเหตุให้กล้ามเนื้อและเอ็นต้องรับน้ำหนักมาก ทำให้ขา กล้ามเนื้อและเอ็น บาดเจ็บได้ง่าย

9) มุมกีบ (Foot angle) ลักษณะกีบที่ดีควรทำมุมกับพื้นปานกลางประมาณ 45 องศา เป็นกีบที่ต้องการการดูแลเอาใจใส่น้อย ทำให้ลดการจัดการเรื่องแต่งกีบได้

- คุณภาพนํ้านมดิบที่ดี หมายถึง นํ้านมที่มีองค์ประกอบของนํ้านมตามธรรมชาติ มีปริมาณของเชื้อจุลินทรีย์ในนํ้านมต่ำปราศจากเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรค ไม่มียาปฏิชีวนะหรือสารเคมีตกค้าง ปราศจากการปนเปื้อนของนํ้าหรือสารอื่น มีรส กลิ่น และสีของนํ้านมดิบตามธรรมชาติมาจากแม่โคที่มีสุขภาพดี

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

N/A

17. อุตสาหกรรมรวม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

N/A

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

สอบสัมภาษณ์

แฟ้มสะสมผลงาน